

Jézussal az úton – zsinati beszámoló

Fókuszban a költségvetés, a tematikus év, a lelkeszutanpótlás és a gyülekezetépítés

Elfogadta egyházunk jövő évi költségvetését, és határozatban rögzítette a 2026-os esztendő tematikáját – hitvallás és éneklés – a [Magyarországi Evangélikus Egyház XII. Zsinata](#) november 28-ai, negyedik ülészakán. Sok szó esett a lelkeszutanpótlásról, a gyülekezetépítésnél és döntéshozatalnál figyelembe vehető népszámlálási és népmozgalmi adatok nyilvántartásáról, napirendi pont volt az énekeskönyv-megújítás folyamata, valamint az *Ágostai hitvallás* 500. évfordulójának megünneplését előkészítő emlékbizottság munkája is.

Áhítattal Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke szolgált. Alapigének az emmausi tanítványok történetének egyik gondolatát választotta: „...elbeszélték, ami az úton történt...” (Lk 24,35) Bevezetésként [Gyurátz Ferenc](#) esperesként írt [naplójának](#) egy 1893-ból származó részletét idézte, ahol Prónay Dezső egyetemes felügyelő arról értekezik: a törvény mellett a vallás szeretete, a hit varázsereje se hiányozzon, és hogy kívánatos lenne, ha az amábilis konfúzióból [*jelentése: kedélyes zűrzavar, barátságos egymás szavába vágás – a szerk.*] nem csak az utóbbi maradna meg. A textus kapcsán arról beszélt, a *zsinat* szó is innen ered: *szün hodosz*, azaz együtt az úton. Mint mondta: az egyház útja mindig az úrvacsorai közösség felé kell hogy vezessen. Jézus a mi útitársunk is, az ő keresztje felé kell haladnunk. Végül személyes életútja – közelgő nyugdíjba vonulása – kapcsán úgy fogalmazott, ő már a „kihajtósávbán” halad, de hiszi, hogy jó lesz a forgalmas autópályáról lehajtva alsóbbrendű utakon továbbhaladnia.

Az elcsendesedés perceit követően [Lázárné Skorka Katalin lelkeszi elnök](#) egy Dsida Jenő-verssel köszönte meg Fabiny Tamás sokévnnyi zsinati munkáját. Az első ülésen a szokásos napirendi pontokon túl új zsinati tagként Lindákné János Zsuzsanna, az Északi Egyházkerület lelkeszi küldötte tett esküt.

Lelkeszutanpótlás: elhívás kontra pályaválasztás

A második ülés témája a [lelkeszutanpótlás](#) kérdése volt. Ehhez először azt a tíz szempontot tartalmazó dokumentumot fogadták el a küldöttek, amelyet a zsinat teológiai bizottsága állított össze azért, hogy kiindulópontként szolgáljon a stratégia, illetve a cselekvési terv kidolgozásához. Ahogyan előterjesztésében Ittész Gábor bizottsági elnök is kiemelte, az „*Adok majd nektek szívem szerint való pásztorokat...*” (Jer 3,15a) mottó alatt összegyűjtött alapvetések a szolgálat mibenlétéről, az elhívás aktusáról és a gyülekezeti háttér jelentőségéről fogalmaznak meg szem előtt tartandó állításokat.

Az ülés második, bővebb részében a lelkészutánpótlás kérdésével foglalkozó munkacsoport részéről Németh Zoltán, az országos iroda gyülekezeti és missziói osztályának vezetője és Pángyánszky Ágnes, az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) [rektorhelyettese](#) számolt be arról, milyen előrelépések történtek a legutóbbi zsinati ülészak óta. A küldöttek részletes képet kaphattak arról, hogy a különféle jellemzők (életkor, nem, bérkategória) alapján milyen a lelkési kar összetétele, valamint egy friss felmérés eredményeit is megismerhették. Utóbbiban arra kérdeztek rá, milyen életkorban kapták meg elhívásukat a válaszadók a lelkési szolgálatra (a legtöbben tizenöt és tizennyolc éves koruk között), milyen háttérből érkeztek annak idején a teológiára (legjellemzőben gyülekezeti kötődésű családból, illetve aktív gyülekezeti életből), és hogy kiknek volt a legnagyobb hatása az elhívásukra (a kitöltők közel egyharmada első helyen a gyülekezeti lelkészt nevezte meg).

A hozzászólásokból kitűnt, hogy két adat különösen „szíven ütötte” a zsinati tagokat: az elmúlt tíz évben közel negyvenen voltak azok, akik elkezdtek, de nem fejezték be tanulmányaikat az EHE teológus-lelkész szakán, és harminc felett van azoknak az ordinált lelkészeknek a száma, akik az elmúlt tíz évben kerültek rendelkezési állományba.

Ugyancsak több hozzászólásban visszaköszönt a lelkészek megbecsültségének kérdése. Ehhez kapcsolódóan egy fiatal lelkési küldött – Tiborc Dániel – arról a generációs feszültségről számolt be, amely korosztálya és az idősebb kollégák között érzékelhető. Ennek oka, hogy két elvárás között őrlődnek: a teológián azt tanulták, húzzák meg a határaikat, őrizték a mentális egészségüket, miközben az előttük járók a saját példájuk követését várják tőlük is, nevezetesen, hogy nekik is [el kellene égniük](#) a „szolgálat szent tüzeiben”.

Pröhle Gergely országos felügyelő arra hívta fel a figyelmet, hogy az elhívás lényegi aspektusa mellett voltaképpen pályaválasztásról van szó, és az egyháznak erős versenyben kell tudnia „kampányérveket” felmutatni a fiatalok felé.

Az előterjesztők konklúzióképpen megfogalmazták: az egyháznak kísérő és támogató légkört kell biztosítania az elhívás megszületéséhez és a lelkési hivatás melletti hosszú távú elköteleződéshez. Az ehhez szükséges stratégiát és cselekvési tervet – az ötvenöt igen szavazattal, egy tartózkodás mellett elfogadott határozat értelmében – a 2026. májusi ülészakon kell a zsinat elé tárnia a munkacsoportnak.

Pontos adatok a gyülekezetépítésért

A harmadik ülés témája az volt, hogy miként lehetne felhasználni a [népszámlálási](#) és népmozgalmi adatokat a gyülekezetépítés során, valamint a magasabb egyházkormányzati szinteken a döntéshozatalnál. Fábri Györgynek, az Északi Egyházkerület felügyelőjének előterjesztéséből kiderült, ehhez a vonatkozó platform informatikai fejlesztésén túl még pontosabb adatszolgáltatásra van szükség az egyházközségek részéről.

Csadó Balázs szerint ennek érdekében nem pusztán a jelenleg használt felületnek kell megújulnia, hanem a fogalmakat is pontosítani kell. Nagy különbségek vannak ugyanis a tekintetben, hogy mit értenek egy adott gyülekezetben például zenés istentisztelet vagy szeretetvendégség alatt, illetve eltérések lehetnek abban is, hogy milyen kritériumok alapján vesznek fel egy egyháztagot a választói névjegyzékbe. A zsinat ügyrendi bizottságának tagja ezért módosító indítványában azt javasolta, hogy az adatokat csak 2027-től vegyék figyelembe a döntéshozatalok során.

Ezt végül az elfogadott zsinati határozatban érvényesítették is. Így a népmozgalmi adatbekérő felület 2026. évi újragondolását, fejlesztését és a bekért adatok pontos körülhatárolását követően a gyülekezeteknek és az egyházkormányzati testületeknek, felelősöknek a 2027-es naptári évtől kezdve kell beépíteniük jövőképük és döntéshozatali folyamataik alakításába a népmozgalmi és népszámlálási adatok elemzését. Egyúttal az országos presbitériumot felkérték, hogy vizsgálja meg, szükség van-e ehhez szabályrendelet-alkotásra.

Ugyancsak a gyülekezetek kerültek a fókuszba a negyedik ülés során. A [gyülekezetplántálásról](#) szóló éves beszámolót Győri Gábor Dávid [országos evangelizációs és missziói lelkész](#) tárta a zsinat elé. A benyújtott összegzésből is kiderült: a missziói helyszínekben 2025-ben nem történt változás, az eddigiek szerint folyt a munka, nem feltétlenül látványosan, de gyümölcstermően. A zsinat elfogadta a beszámolót.

Költségvetés: nagyobb keret a hitélet támogatására

A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) 2026. évi költségvetéséről szóló törvény tárgyalásakor a költségvetés fő fókuszpontjait Prőhle Gergely terjesztette a zsinat elé. Mint fogalmazott: az elvállaltalanodás tendenciájához a spiritualitás iránti fokozott igény társul. Erre is reagálva a jövő évi költségvetésben az eddiginél nagyobb összeg jut a missziói, hitéleti rendezvények támogatására. Az egyházközségek az egyházmegyéken keresztül pályázhatnak rá 20% önrész felmutatása mellett.

Szintén a prioritások között szerepel az [EHE](#) épületének korszerűsítése. „Hozzáadott értéke, missziós, lelki jelentősége is van annak, hogy milyen módon azonosítjuk az egyetemet a saját egyház- és jövőképünkkel” – fogalmazott az országos felügyelő. Mint mondta, a beruházás célja korszerű, befogadó, jövőorientált oktatási környezet létrehozása teljes körű akadálymentesítéssel. A felújítás tervezési munkáinak fedezetére háromszázmillió forintot terveztek be belső finanszírozásból, egyházunk befektetési alapjának terhére.

A költségvetés fő számaint Csorba Gábor, az országos iroda gazdasági osztályának vezetője ismertette. Eszerint a törvényjavaslat bevételi oldalon 58,1 milliárd forinttal, kiadási oldalon 58,3 milliárd forinttal számol. A költségvetés 50%-a az oktatási intézményekhez, 25%-a a diakóniai intézményekhez kapcsolódik, és 8%-ot használhat szabadon az egyház.

A módosító indítványok közül az előterjesztő befogadta Antal Bálintét, így a Luther Kiadó kiegészítő támogatást kap a kötelezettséggel nem terhelt tartalék terhére.

A Csadó Balázs, illetve Pongrácz Máté által benyújtott módosító indítványok a különféle szervezetek, egyesületek és alapítványok esetében a normatív alapú támogatás helyett pályázat útján, a szakbizottságok bevonásával történő pénzelosztásra való átállásra tett javaslatot tartalmazták. Számos hozzászóló kifejtette: az indítványokban megnevezett kedvezményezettek különbözőképpen kötődnek egyházunkhoz, ezért nem lehetne egységesen alkalmazni rájuk a felvázolt intézkedést, így ez ráadásul akár a működésüket is ellehetetlenítené. Többen megerősítették: az érintettek a jelenlegi finanszírozási forma mellett is szoktak programtervet, szakmai beszámolót és pénzügyi elszámolást küldeni. A hosszúra nyúlt polémia végén a betervezők visszavonták módosító indítványaikat.

Andorka Gábor módosító indítványai közül az egyik arra vonatkozott, hogy az oktatási tartalékalap kötelezettséggel nem terhelt része összességében legyen meghatározva a költségvetésben. Az előterjesztők ezt nem fogadták be, ugyanakkor a zsinat úgy határozott, hogy a konkrét összegre a nevelési és oktatási, valamint a gazdasági bizottság tegyen javaslatot az országos presbitériumnak, és az azt a 2026. májusi ülészen terjessze a zsinat elé.

Andorka Gábor másik javaslata arra vonatkozott, hogy az állam által normatív módon kiosztott korrekciós támogatás (gyermekenként huszonnyolcezer forint) azon felét, amely eddig az oktatási tartalékalapba került (összességében nagyságrendileg közel háromszázmillió forint), közvetlenül az intézményeknek osszák ki. Az előterjesztők ezt az indítványt befogadták.

A költségvetés további soraihoz érkezett hozzászólások többek között az szja 1%-os felajánlásokat, az EHE felújítása szükségességének kérdését, valamint a tematikus év költségeit érintették. A költségvetési törvényt végül negyvennégy igen és öt nem szavazattal, hat tartózkodás mellett fogadták el a küldöttek.

Társult egyházközségek: együttműködés önállósággal?

A hatodik ülés során a társult egyházközségek jogi személyiségével kapcsolatos kérdésekről és tervezett jogszabály-módosításokról esett szó. A koncepciót Mekis Viktória, a zsinat törvény-előkészítő bizottságának tagja ismertette. Eszerint az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény olyan társulások létrejöttére is lehetőséget adna, amelyekben azoknak nem kötelező jogi személyiséggé válniuk. Ezek az együttműködésre lépő egyházközségek továbbra is megőriznék önállóságukat, mivel kooperációjuk gyakorlatilag csak a lelkész közös foglalkoztatására vonatkozna. Az általános vita során az derült ki, hogy a zsinat támogatja az előterjesztők által felvázolt irányt, de a jogszabály végleges

szövegezéséhez további fogalmi tisztázást tart szükségesnek. A határozathozatal során a belső egyházi jogi személyek nyilvántartásba vételének határidejét 2026. december 31-ére módosította. A kétszázötven egyházközség vonatkozásában egyébként a közeljövőben a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben kilenc, az Északi Egyházkerületben egy társulás létrejötte várható.

A hetedik ülésen a zsinat ügyrendjét módosította a testület. Még az első ülészen döntöttek arról, hogy a nyílt szavazás, a név szerinti szavazás és a titkos szavazás is első rendben elektronikus rendszer igénybevételel történik, és csak annak működésképtelensége esetén térnek vissza a mandátumcédula felemelésével történő vagy az írásban, szavazólapon leadott voksoláshoz. Most a vonatkozó szabályozás jogtechnikai pontosítását, véglegesítését tették meg. Egyúttal azt a módosítást is elfogadták, hogy a jövőben a zsinat alakuló ülésén az országos jelölőbizottság által állított jelöltek közül titkos szavazással fogják megválasztani az országos jelölőbizottsági tagokat.

Fókuszban az éneklés

A nyolcadik ülésen az [énekeskönyv-megújítás](#) munkájáról számolt be Ecsedi Zsuzsa, a projekt szakmai vezetője és Bence Gábor, az Evangélikus Kántorképző Intézet vezetője. Szót ejtettek a feladatok időbeli eloszlásáról, a munka nagyságrendjéről és a próbaüzetekkel kapcsolatos tapasztalatokról. Írásban részletes elszámolást nyújtottak be az eddigi támogatások felhasználásáról. Kérdésre válaszolva kitértek arra is, hogy nagyságrendileg hetven ének lesz majd alkalmas a református testvérekkel való együtt éneklésre.

A hozzászólások során többen is megemlítették, hogy felvetődött korábban a kántori életpályamodell kidolgozásának szükségessége. Erre reagálva a zsinat – negyven igen, egy nem szavazattal, hat tartózkodás mellett – határozatban rögzítette: az országos iroda vizsgálja meg annak elvi lehetőségeit.

A kilencedik ülés keretében az *Ágostai hitvallás* 2030-ban esedékes ötszáz éves évfordulóját előkészítő [emlékbizottság](#) munkájáról adott tájékoztatást Fabiny Tamás püspök, az emlékbizottság elnöke. Hangsúlyozta: céljuk, hogy gyülekezetcentrikusak legyenek, és a programok ne csak a történelmi megemlékezésre adjanak lehetőséget, hanem serkentsék a teológiai munkát, és erősítsék a hitvallásos identitást is. Ennek jegyében azt javasolják, a következő évek tematikái valamiképpen kapcsolódjanak a hitvalláshoz – 2026-ban az éneklést ajánlják középpontba állítani. Az emlékbizottság ezenfelül jövőre a [gályarab prédikátorok](#) kiszabadulásának háromszázötvenedik évfordulójáról való méltó megemlékezést is támogatni kívánja. Ehhez a Gryllus Dániel – Szabó T. Anna szerzőpárost egy dalciklus megalkotására kéri, valamint Masznyik Tóbiás (1640–1697) tollrajzokkal illusztrált feljegyzéseinek kiadását is tervezi.

A tematikus év kapcsán több hozzászóló is érintette azt a kérdést, hogy naptári évben vagy munkaévben érdemesebb-e gondolkodni, illetve hogy az csak egy esztendőre szóljon-e. Mivel az egyházzenei bizottság részéről [Hajdich-Szmola Patrik elnök](#), az országos iroda gyülekezeti és missziói osztályának részéről pedig Németh Zoltán megerősítette, hogy kidolgozták a programtervezetet, és részükről készen állnak a tematikus év januári elindításához. Így végül a zsinat negyven igen szavazattal, hét tartózkodás mellett megszavazta az emlékbizottság előterjesztését és a tematikus év elindítását – azzal a kiegészítéssel, hogy az előterjesztő a 2026. májusi ülészakon tárja a zsinat elé, milyen további tematikus éveket javasol.

Az utolsó ülésen az MEE és Magyarország Kormánya között 2020-ban kötött megállapodás végrehajtásának aktualitásairól esett szó. Prőhle Gergely emlékeztetett: a megállapodás tíz évre szól, és szerepel benne a félidőben történő felülvizsgálat. Ennek elindításaképpen ez év februárjában [egyházunk országos elnöksége személyes találkozón járt Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettesnél](#). Mivel az evangélikus kórháznak a megállapodásban húszmilliárd forintos tételként szereplő megvalósításáról korábban közösen lemondtak a felek, így lehetővé vált, hogy helyette más projekteket támogasson az állam. A kerületi elnökségek és az országos felügyelő által összeállított lista már a felülvizsgálatot koordináló egyházügyi államtitkárságnál van. A személyes tárgyalások után a végső szöveg az aláírás előtt a zsinat elé kerül elfogadásra.

A hozzászólások során néhányan kifogásolták, hogy miért nem szélesebb körű együtt gondolkodás eredményeképpen állt össze a benyújtott projektlista (annak tartalmáról írásban kaptak tájékoztatást a küldöttek). Válaszában Prőhle Gergely azzal érvelt, hogy az országos presbitériumban minden egyházkerületnek vannak az elnökségeken túl további szavazati joggal bíró tagjai, és ez a testület is elfogadta az állam felé továbbított dokumentumot.

Mivel ez a téma csak tájékoztató jelentésként szerepelt a napirenden, így határozathozatal nem követte.

A zárszóban a zsinati elnökség a 2026. évi ülészakok időpontjait ismertette, ezek: március 7., szombat, május 29., péntek, valamint november 20–21., péntek–szombat.

Forrás: <https://www.evangelikus.hu/hireink/beszamolo/koltsegvetesrol-dontott-es-tematikus-evet-hirdetett-a-zsinat-2025-november-28>

Szerző: Vitális Judit